

Nader onderzoek vleermuis, gierzwaluw en egel

Wethouder Beversstraat 12 Enschede

Colofon

Nader onderzoek vleermuis, gierzwaluw en egel
Wethouder Beversstraat 12 Enschede

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Lycens
 Zwartewaterallee 14
 8031 DX Zwolle

Projectnummer en versie: 2817, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise, e.a.	Rapportdatum: 8-10-2020
Ligging projectgebied: Wethouder Beversstraat 12 Enschede		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
Hoofdstuk 2	Het onderzoeksgebied	3
2.1	Situering	3
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
Hoofdstuk 3	Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1	Algemeen	5
3.2	effectbeoordeling.....	5
Hoofdstuk 4	Het onderzoek.....	6
4.1	Methode.....	6
4.2	Resultaten	7
4.3	Wettelijke consequenties.....	8
Hoofdstuk 5	Geldigheid	8

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop en vervangende nieuwbouw van bebouwing op een perceel aan de Wethouder Beversstraat 12 te Enschede. Om de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming vast te stellen is het plangebied op 5 november 2019 onderzocht middels een Quicksan natuurwaardenonderzoek. De bevindingen van dit onderzoek zijn gepubliceerd in rapport 2233 van Natuurbank Overijssel. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een vleermuis en de nestplaats van de gierzwaluw in het gebouw en een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van de egel in de buitenruimte niet met zekerheid kon worden uitgesloten.

Als gevolg van voorgenomen sloop en herontwikkeling kunnen beschermde dieren verstoord en gedood worden en kunnen vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van beschermde dieren beschadigd en vernield worden. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming te kunnen bepalen is Natuurbank Overijssel gevraagd onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaats van een vleermuis, egel en gierzwaluw.

Beschermde dieren die vaak een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in gebouwen bezetten, zoals steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw en de egel mogen niet gedood worden en hun vaste rust- en voortplantingsplaats mag niet verstoord, beschadigd of vernield worden zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren, beschadigen en vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats en voor het verstoren en doden van voorgenomen soorten is nog geen Gedragscode beschikbaar.

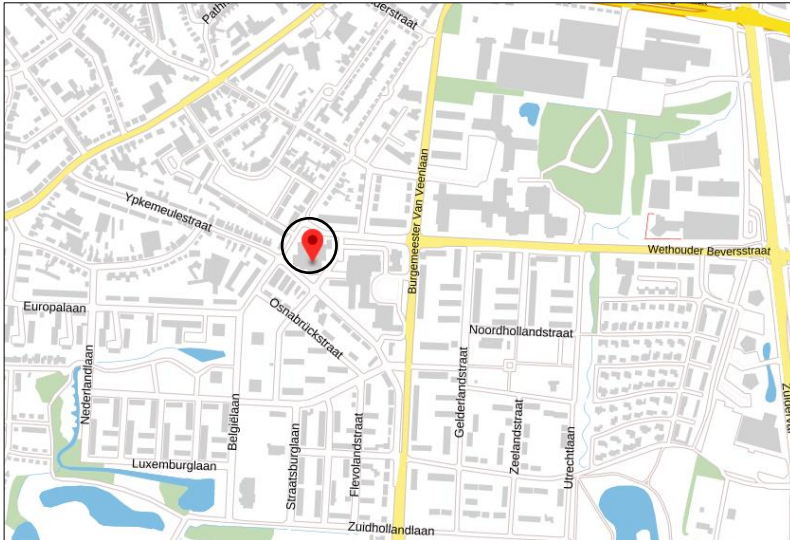
In het kader van de zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Om de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen vast te kunnen stellen, is specifiek onderzoek, conform het daarvoor geldende protocol verplicht.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuis en gierzwaluw en de buitenruimte voor de egel gepresenteerd. De rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties en eventuele vervolgstappen.

HOOFDSTUK 2 HET ONDERZOEKSGBIED

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Wethouder Beversstraat 12 te Enschede. Het ligt in de stad Enschede en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied weergegeven op de topografische kaart.

Ligging van het plangebied op de topografische kaart. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

In het plangebied is een woon-zorginstelling gevestigd. Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding en tuinbeplanting in de vorm van bomen, struiken, heesters en sierplanten. In het plangebied staan negenentwintig zorgwoningen, rondom enkele centrale gebouwen. Alle gebouwen zijn gebouwd van bakstenen en gedekt met dakpannen. De gebouwen beschikken over een (holle) spouw en een beschoten kap. De staat van onderhoud van de gebouwen is goed; ze zijn allemaal wind- en waterdicht. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals de begrenzing.

Detailopname van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: pdok).

Impressie van het plangebied.

HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Het voornemen is om alle gebouwen in het plangebied te slopen. Vermoedelijk wordt nadien vervangende woningbouw teruggebouwd. Aangenomen wordt dat een deel van de aanwezige tuinbeplanting gerooid zal moeten worden om de beoogde nieuwbouwplannen uit te kunnen voeren.

3.2 effectbeoordeling

De bebouwing in het plangebied is op 5 november 2019 visueel geïnspecteerd. De bevindingen van deze inspectie zijn verwoord in rapport 2233 van Natuurbank Overijssel. Doel van deze inspectie was het bepalen van de potentiële geschiktheid van de bebouwing als vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen voor beschermde dieren. Op basis van deze inspectie is het noodzakelijk vervolgonderzoek bepaald om de wettelijke consequenties in beeld te kunnen brengen. Gelet op de aard van de aanwezige bebouwing en de voorgenomen activiteiten, kunnen de voorgenomen activiteiten tot een negatief effect leiden op de volgende soorten:

Vleermuizen

Het gebouw beschikt over een luchtpouw en in het gebouw zijn open stootvoegen aanwezig. Ook kiert de afdekstrip aan de bovenzijde van de gevel op verschillende plaatsen en zijn kieren naast kozijnen zichtbaar.. Door deze openingen kunnen vleermuizen een vaste rustplaats bezetten in de dakconstructie en de luchtpouw van het gebouw. Het gebouw lijkt geschikt als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats, niet als (massa)winterverblijfplaats. Door het slopen van het gebouw worden mogelijk vleermuizen verstoord en gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats vernield.

Gierzwaluw

De gebouwen hebben een met dakpannen gedekt dak. Gierzwaluwen kunnen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten onder de dakpannen. In het dakvlak zijn potentiële invliegopeningen zichtbaar. Door het slopen van het gebouw worden aanwezige rust- en voortplantingsplaatsen vernield.

Egel

In de tuin rondom de gebouwen zijn dichte heesters aanwezig. Mogelijk bezet de egel er een vaste rust- en/of voortplantingsplaats. Door het verwijderen van dicht bosschage en strooisel wordt mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats beschadigd/vernield en afhankelijk van de periode van het jaar waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden, wordt mogelijk een egel gedood.

Conclusie:

- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van vleermuizen verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming.
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van gierzwaluw verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming.
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van egel verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming.

HOOFSTUK 4 HET ONDERZOEK

4.1 Methode

Vleermuizen

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol. Daarnaast is een warmtebeeldkijker van het type Pulsar Helion XP28 ingezet om het plangebied nog beter te kunnen overzien. De avondbezoeken in de kraamperiode hebben plaatsgevonden vanaf een half uur voor zonsondergang tot ruim twee uur na zonsondergang. Het avondbezoek in de paarperiode is gestart vanaf een uur na zonsondergang. De ochtendbezoeken hebben plaatsgevonden vanaf ruim 2 uur voor tot zonsopkomst. Het onderzoek is uitgevoerd door twee onderzoekers.

Gierzwaluw

Voor het in kaart brengen van de gierzwaluw, is het plangebied drie maal bezocht in de periode half juni-half juli. Het gebouw is gedurende drie avonden gecontroleerd op in- en uitvliegende adulte vogels en er is geluisterd naar roepende gierzwaluwen vanuit de nestplaats. Daarbij is tevens gebruik gemaakt van een geluidsopname in de hoop de gierzwaluwen te verleiden te reageren op geluid van andere gierzwaluwen. Het onderzoek is uitgevoerd door twee onderzoekers.

Egel

Tijdens alle zes unieke bezoeken aan het plangebied uitgevoerd t.b.v. onderzoek naar gierzwaluw en vleermuizen, is specifiek gezocht naar de egel. Daarbij is vooral gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera.

Onderzoekers

Natuurbank Overijssel heeft een team van deskundige veldbiologen. Het onderzoek is uitgevoerd door een ervaren, onderzoekers. In kader van de Algemene verordening persoonsgegevens mogen geen persoonsgegevens opgenomen in deze rapportage. Alle onderzoekers zijn ervaren veldbiologen en zijn gespecialiseerd in onderzoek naar vleermuizen en kleine zoogdieren. De onderzoekers zijn bekend bij Natuurbank Overijssel.

Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli 2020 zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september 2020 zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De

toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
10-6-2020	22:00-0:00	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 16°C, droog, windstil
11-6-2020	3:00-5:00	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 13°C, droog, wind 1-2 Bft
10-7-2020	22:00-0:00	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 17°C, droog, wind 1-2 Bft
22-8-2020	21:30-23:30	1	Paarverblijfplaatsen	Half bewolkt, 18°C, droog, wind 2-3 Bft
28-9-2020	21:00-23:00	1	Paarverblijfplaatsen	Bewolkt, 19°C, droog, wind 1-2 Bft

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Gierzwaluw

Het plangebied is drie maal bezocht. Eénmaal in juni en twee maal in juli. Het onderzoek is uitgevoerd conform het kennisblad gierzwaluw (Bij12.nl). In onderstaande tabel wordt het bezoekschema weergegeven.

Datum	tijd	weer	n-tellers	doel
10-6-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 22°C, droog, windstil	2	Nestplaatsen inventariseren
28-6-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 22°C, droog, wind 1-2 Bft	2	Nestplaatsen inventariseren
10-7-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 18°C, droog, windstil	2	Nestplaatsen inventariseren

Bezoekschema gierzwaluwonderzoek in het plangebied.

Egel

Tijdens alle bezoeken aan het plangebied, in de avond, ochtend en tijdens duisternis is gekeken naar de egel in het plangebied. Daarbij is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera. Tijdens de bezoeken in april en mei, zijn de tuinen visueel geïnspecteerd op egels en is in dichte bosschage gekeken naar mogelijke vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen.

4.2 Resultaten

Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Er is ook geen (territoriaal) gedrag waargenomen wat zou kunnen duiden op aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. De bebouwing in het onderzoeksgebied wordt niet door vleermuizen gebruikt als zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaats.

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Gewone dwergvleermuizen foerageren met name langs de beplanting aan de buitenzijde van het plangebied. Het aantal foeragerende vleermuizen in het onderzoeksgebied is met maximaal 2-3 gewone dwergvleermuizen beperkt. Het onderzoeksgebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. In de directe omgeving is veel vergelijkbaar groen aanwezig. Van een doorgaande vliegroute van vleermuizen over het terrein is geen sprake.

De voorgenomen herontwikkeling van het plangebied leidt niet tot een aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen of van essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute.

Tijdens de najaarsronden is een paarverblijf van een gewone dwergvleermuis vastgesteld in een gebouw ten noorden van de Wethouder Beversstraat. Deze verblijfplaats wordt niet negatief beïnvloed door uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Conclusie

De voorgenomen herontwikkeling van het terrein aan de Wethouder Beversstraat 12 te Enschede leidt niet tot een aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen of van essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute. Voor de herontwikkeling van het terrein is geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk ten aanzien van vleermuizen.

Gierzwaluw

Er zijn geen nesten van de gierzwaluw in het plangebied vastgesteld.

Egel

Er zijn in het plangebied geen egels waargenomen. Gelet op het ontbreken van waarnemingen, wordt geconcludeerd dat de egel geen vaste rust- en/of voortplantingsplaats in het plangebied bezet.

4.3 Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Gierzwaluw

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Egel

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Overige soorten

n.v.t.

HOOFDSTUK 5 GELDIGHEID

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegde gezag (provincie Overijssel) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Bronnen:

- Vleermuisprotocol 2017
- Kennisblad huismus (bij12)
- Kennisblad gierzwaluw (bij12)
- www.zoogdiervereniging.nl